

Brussel, 20.11.2023
COM(2023) 712 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

over de activiteiten van de IFRS-stichting, de Efrag en de PIOB in 2022

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de activiteiten van de IFRS-stichting, de Efrag en de PIOB in 2022

1. DOEL EN TOEPASSINGSGEBIED VAN HET VERSLAG

Op 28 april 2021 heeft de Europese Unie het programma voor de interne markt¹ vastgesteld. Het programma voorziet in een geïntegreerd pakket ter ondersteuning en versterking van het bestuur van de interne markt met 4,21 miljard EUR voor de periode 2021-2027. De verordening voor het programma van de interne markt voorziet in een begroting van 220,5 miljoen EUR voor normalisatieprocessen, waarvan 61 miljoen EUR is toegewezen om de ontwikkeling van hoogwaardige internationale standaarden voor financiële en niet-financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen te ondersteunen en de integratie daarvan in het recht van de Unie te vergemakkelijken.

In het kader van het programma voor de interne markt blijft² de Commissie exploitatiesubsidies verstrekken aan drie organisaties op het gebied van financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen: 1) de International Financial Reporting Standards Foundation (IFRS-stichting) met betrekking tot de ontwikkeling van internationale standaarden voor financiële verslaggeving (IFRS), 2) de European Financial Reporting Advisory Group (Efrag) en 3) de Public Interest Oversight Board (PIOB). Deze drie organisaties spelen een belangrijke rol bij het waarborgen van de kwaliteit, betrouwbaarheid en beschikbaarheid van openbare informatie over ondernemingen, zowel financieel maar ook wat de duurzaamheidsinformatie in bedrijfsverslagen betreft. Deze informatie dient ter bevordering van efficiënte kapitaalmarkten, ter bescherming van de belangen van ondernemingen, investeerders en andere partijen die kapitaal verschaffen aan ondernemingen, en ter bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemen, ook op het gebied van duurzaamheid.

Krachtens artikel 18, lid 3, van Verordening (EU) 2021/690 tot vaststelling van een programma voor de interne markt stelt de Commissie een jaarlijks verslag op over de activiteiten van de IFRS-stichting met betrekking tot de ontwikkeling van IFRS, alsmede, in het algemeen, van de PIOB en van de Efrag. De Commissie zendt dit verslag toe aan het Europees Parlement en de Raad. Met dit verslag wordt aan deze verplichting voldaan en worden de activiteiten van deze drie organisaties in 2022 samengevat.

2. IFRS-STICHTING

2.1. BESTUUR

De IFRS-stichting is een organisatie zonder winstoogmerk krachtens de algemene wet betreffende ondernemingen (General Corporation Law) van de staat Delaware (Verenigde

¹ Verordening (EU) 2021/690 tot vaststelling van een programma voor de interne markt, en het concurrentievermogen van ondernemingen (PB L 153 van 3.5.2021, blz. 1).

² In het verleden werden subsidies verleend op grond van Verordening (EU) nr. 258/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 tot vaststelling van een EU-programma ter ondersteuning van specifieke activiteiten op het gebied van financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen voor de periode 2014-2020 en houdende intrekking van Besluit nr. 716/2009/EG (PB L 105 van 8.4.2014, blz. 1).

Staten) en heeft haar hoofdkantoor in Londen (Verenigd Koninkrijk). De stichting werd opgericht met als doel één enkel geheel van hoogwaardige, begrijpelijke, afdwingbare en wereldwijd erkende standaarden voor jaarrekeningen en duurzaamheidsverslaglegging te ontwikkelen, te bevorderen en het gebruik ervan te vergemakkelijken.

De IFRS-stichting treedt op als gastheer van de International Accounting Standards Board (IASB), die verantwoordelijk is voor de ontwikkeling van internationale standaarden voor financiële verslaglegging (IFRS), en de International Sustainability Standards Board (ISSB), die verantwoordelijk is voor de ontwikkeling van standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging. Dit zijn twee afzonderlijke instanties, maar ze vullen elkaar wel aan.

Krachtens Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen (“IAS-verordening”)³ kan de Commissie nieuwe of gewijzigde IFRS goedkeuren na overweging van het goedkeuringsadvies van de Efrag. Om hoogwaardige IFRS te waarborgen, die niet ingaan tegen de Europese openbare belangen, verleent de Commissie financiële steun aan de IFRS-stichting voor de ontwikkeling van IFRS.

De IFRS-stichting wordt bestuurd door een raad van trustees bestaande uit 22 leden die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het algemeen toezicht op en de benoemingen binnen de IASB en de ISSB. De benoeming van trustees geschiedt volgens een zetelverdeling per geografische herkomst en is onderhevig aan de toestemming van de Monitoring Board⁴, wat voorziet in een koppeling met overheidsdiensten. De Europese Commissie heeft zitting in de Monitoring Board.

De IASB en ISSB bestaan elk uit 14 leden met verschillende nationale en professionele achtergronden, onder andere op het gebied van academisch onderzoek, accountancy, duurzaamheid, investeringen, voorbereiding, markt- of financiële regulering en normering. De leden van de IASB en de ISSB worden benoemd voor een periode van vijf jaar en deze termijn kan één keer worden verlengd. Andreas Barckow is voorzitter van de IASB en Emmanuel Faber van de ISSB.

De jaarlijkse EU-financiering van de IFRS-stichting is bestemd voor IASB-gerelateerde activiteiten op het gebied van IFRS en niet voor de ontwikkeling van IFRS-standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging. Daarom worden in dit verslag de activiteiten van de ISSB niet beschreven.

De trustees benoemen tevens de 14 leden van het IFRS Interpretation Committee (Ifric), dat zich bezighoudt met het interpreteren van de toepassing van de IFRS en het bieden van begeleiding bij kwesties op het gebied van financiële verslaglegging, en de leden van de adviesraad van de IFRS-stichting.

³ PB L 243 van 11.9.2002, blz. 1.

⁴ De Monitoring Board, waarin de Commissie zitting heeft, bestaat uit overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor het vaststellen van de vorm en de inhoud van de financiële verslaglegging.

2.2. ACTIVITEITEN

2.2.1. VASTSTELLING VAN STANDAARDEN

De IASB heeft in juli 2022 zijn feedbackverklaring over de *derde openbare raadpleging* gepubliceerd, waarin prioriteiten en werkactiviteiten voor de periode 2022-2026 werden uiteengezet. De drie belangrijkste strategische prioriteiten zijn 1) de strategische richting en het evenwicht van de activiteiten van de IASB handhaven en tegelijkertijd iets meer inspanningen leveren voor de ontwikkeling van digitale financiële verslaglegging en de begrijpelijkheid en toegankelijkheid van de IFRS verbeteren; 2) vooruitgang boeken bij de lopende projecten; en 3) immateriële activa, kasstroomoverzichten en klimaatgerelateerde risico's in financiële overzichten toevoegen aan het werkplan.

In september 2022 heeft de IASB wijzigingen aangebracht in IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*, waarin wordt gespecificeerd hoe de verkoper-lessee vervolgens de verkoop- en leasebacktransacties meet.

In oktober 2022 heeft de IASB wijzigingen in IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* gepubliceerd, om te specificeren hoe een onderneming een verplichting die voortvloeit uit een leningsovereenkomst met convenanten classificeert als kortlopend of langlopend.

In november 2022 heeft de IASB besloten een versneld project te starten om in reactie op internationale belastinghervormingen reikwijdtebeperkende wijzigingen voor te stellen in IAS 12 *Inkomstenbelastingen*. Deze wijzigingen zullen leiden tot de invoering van een tijdelijke uitzondering bij de verwerking van uitgestelde belastingen als gevolg van de uitvoering van de OESO-Pijler 2-modelvoorschriften, alsmede tot gerichte openbaarmakingen voor de betrokken entiteiten.

Tot slot heeft de IFRS-stichting de IFRS-taxonomie bijgewerkt om rekening te houden met de nieuwe standaarden en wijzigingen⁵.

Een volledig overzicht van de activiteiten op het gebied van de vaststelling van standaarden, met inbegrip van het werk van het IFRS Interpretations Committee (Ifric), is te vinden op de website van de IFRS-stichting⁶.

2.2.2. ONDERZOEKSPROJECTEN

De IASB heeft zijn besprekingen over het project *Financiële basisoverzichten*, dat tot doel heeft de transparantie te vergroten en de vergelijkbaarheid van prestatieverslaglegging wereldwijd te verbeteren, in 2022 voortgezet. De IASB verwacht deze nieuwe IFRS in de eerste helft van 2024 te publiceren.

In mei 2022 heeft de IASB het project *Dynamisch risicobeheer* toegevoegd aan zijn normalisatieprogramma. Het toepassingsgebied van de nieuwe standaard voor jaarrekeningen is het ontwikkelen van vereisten voor macro hedging (afdekkingstransacties op portefeuilleniveau) van renterisico's in de bankportefeuille en het vervangen van de huidige

⁵ De door de Europese Unie verstrekte financiering is ook bestemd voor een tijdige actualisering van de IFRS-taxonomie, die op haar beurt fungeert als input voor het Europees uniform verslagleggingsformaat (European Single Electronic Format, of ESEF).

⁶ Werkprogramma van de IFRS-stichting: <https://www.ifrs.org/projects/work-plan/>; en voltooide projecten: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/>

afdekkingsbenadering van IAS 39 *Financiële instrumenten: opname en waardering*, waarvoor de EU in de EU een uitzondering heeft gemaakt, om macro hedging mogelijk te maken. De IASB verwacht in 2025 een consultatiedocument te publiceren.

In juni 2022 heeft de IASB zijn *evaluatie (PIR)* voltooid van IFRS 10 *Geconsolideerde jaarrekening*, IFRS 11 *Gezamenlijke overeenkomsten* en IFRS 12 *Informatieverschaffing over belangen in andere entiteiten*, en geconcludeerd dat de vereisten van deze drie standaarden naar behoren werken en aan hun doelstellingen voldoen. De IASB heeft vastgesteld dat vijf zaken een lage prioriteit hadden. Deze zaken zouden kunnen worden onderzocht als zij in de volgende openbare raadpleging als prioriteiten worden aangemerkt.

In juli 2022 heeft de IASB besloten om de *PIR* van IFRS 9 *Financiële instrumenten — bijzondere waardevermindering* te starten en het projectplan voor de eerste fase besproken door vast te stellen welke zaken moeten worden onderzocht. Het verzoek om inlichtingen is in mei 2023 gepubliceerd.

In september 2022 is de IASB gestart met de *PIR* van IFRS 15 *Opbrengsten van contracten met klanten*. Het doel is om in juni 2023 een verzoek om inlichtingen te publiceren.

In december 2022 heeft de IASB na veel onderzoek, betrokkenheid van belanghebbenden en analyses besloten het project *Bedrijfscombinaties — openbaarmaking, goodwill en waardevermindering* toe te voegen aan zijn normalisatieprogramma. De nieuwe standaard voor jaarrekeningen zou gebruikers ervan nuttiger informatie moeten verschaffen over fusies en overnames en de daaropvolgende administratieve verwerking van goodwill door het model met alleen bijzondere waardeverminderingen te handhaven.

Eind 2022 heeft de IASB ook zijn *PIR* van IFRS 9 *Financiële instrumenten — classificatie en waardering* voltooid, waarin is geconcludeerd dat deze classificatie- en waarderingsvereisten naar behoren werken. Naar aanleiding van de feedback op deze PIR heeft de IASB prioriteit gegeven aan een reikwijdtebeperkend normalisatieproject om specifieke classificatie- en meetvereisten aan te pakken, waaronder vereisten die van invloed kunnen zijn op de administratieve verwerking van aan ESG gekoppelde financiële activa. Bovendien heeft de IASB besloten een project voor het meten van de geamortiseerde kostprijs aan zijn lijst van toekomstige onderzoeken toe te voegen.

Een volledig overzicht van de onderzoeksprojecten is te vinden op de website van de IFRS-stichting⁷.

2.3. TRANSPARANTIE EN VERANTWOORDING

2.3.1. TRANSPARANTIEVOORSCHRIFTEN

Alle vergaderingen van de IASB en het IFRS Interpretations Committee (Ifric) zijn openbaar. De agenda's van de vergaderingen worden vooraf openbaar gemaakt en de vergaderingen zelf kunnen online worden gevolgd. Daarnaast publiceert de IASB driemaandelijks vergaderingen met belanghebbenden op zijn website⁸.

⁷ Werkprogramma van de IFRS-stichting: <https://www.ifrs.org/projects/work-plan/>; en voltooide projecten: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/>

⁸ <https://www.ifrs.org/groups/international-accounting-standards-board/stakeholder-engagement-register/>

2.3.2. VERTEGENWOORDIGING VAN BELANGHEBBENDEN

In de statuten van de IFRS-stichting is bepaald dat zes trustees uit Europa, Amerika en Azië-Oceanië en één trustee uit Afrika worden benoemd, alsmede drie trustees uit een willekeurige regio, met inachtneming van het algehele geografische evenwicht. Evenzo geldt voor de benoeming van leden van de IASB dat vier leden uit elke regio, één lid uit Afrika en één lid uit een willekeurige regio worden aangewezen.

Per 31 december 2022 bestond de adviesraad van de IFRS-stichting uit 51 organisaties, waaronder de Europese Centrale Bank (ECB), de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) en Efrag. De Europese Commissie neemt deel als waarnemer.

2.3.3. PREVENTIE VAN BELANGENCONFLICTEN

De trustees van de IFRS-stichting worden benoemd voor een termijn van drie jaar die één keer kan worden verlengd en moeten zich verbinden tot handelen in het openbaar belang. In principe mag een trustee niet in dienst zijn van een organisatie waarbij een lid van de Monitoring Board werkzaam is.

Alle IASB-leden zijn voltijdse leden. Zij zijn gehouden alle arbeidsrelaties en andere banden die van invloed kunnen zijn op hun onafhankelijkheid te verbreken. Noch detachering door een werkgever noch het recht tot herintreding bij de voormalige werkgever is toegestaan.

2.3.4. VERDELING VAN DE FINANCIERING

In 2022 heeft de IFRS-stichting van de Europese Commissie een subsidie ontvangen van 3,85 miljoen EUR voor de ontwikkeling van IASB-gerelateerde activiteiten, wat neerkomt op 19,4 % van de in totaal voor IASB-gerelateerde activiteiten ontvangen financiering. De Commissie bleef de grootste contribuant, hoewel het relatieve aandeel van de bijdragen van de Commissie en van de lidstaten ten opzichte van 2021 is gedaald (van 36,5 % naar 34,4 %).

Uit een uitsplitsing van de financiering van IASB-gerelateerde activiteiten naar de voornaamste geografische gebieden en internationale boekhoudnetwerken blijkt dat de EU en haar lidstaten 34,4 % van de totale bijdragen hebben geleverd, Azië-Oceanië 35,1 %, de internationale boekhoudnetwerken 14,7 %, het pan-Amerikaanse gebied 5,7 %, Afrika 0 % en andere 10,1 %.

De neerwaartse trend in de bijdragen aan de IFRS-stichting voor IASB-gerelateerde activiteiten de afgelopen jaren heeft zich in 2022 doorgezet. De gerapporteerde bijdragen zijn in totaal met 1,6 % (270 000 GBP) licht gedaald, zij het met aanzienlijke verschillen tussen de contribuanten. De daling is voornamelijk het gevolg van een verlaging van 13 % in de financiering door de Europese Commissie en een opschorting van directe financiering door Noorwegen en Rusland.

De aangehouden reserve van de IFRS-stichting per 31 december 2022 bedroeg 49 miljoen GBP. De stijging van de aangehouden reserve van 8,29 miljoen GBP in 2022 was grotendeels te danken aan de ontvangen liquide middelen in het kader van de consolidatie met de Value Reporting Foundation (VRF)⁹.

⁹ De Value Reporting Foundation was een wereldwijd opererende organisatie zonder winstoogmerk die een uitgebreide reeks hulpmiddelen aanbood om bedrijven en investeerders te helpen een gedeeld begrip te ontwikkelen van de waarde van ondernemingen — hoe deze in de loop van de tijd wordt gecreëerd, behouden of uitgehold.

3. EFRAG

3.1. BESTUUR

De Efrag is een met publieke en private middelen gefinancierde organisatie die zich inzet voor het Europees belang en die de rechtsvorm van een IVZW (Belgische internationale vereniging zonder winstoogmerk) heeft. Sinds 2022 heeft de Efrag een tweeledige taak.

Op het gebied van financiële verslaglegging heeft de Efrag tot taak het Europees openbaar belang te dienen door Europese standpunten op het gebied van financiële verslaglegging te ontwikkelen en te bevorderen en ervoor te zorgen dat deze standpunten naar behoren in aanmerking worden genomen bij het vaststellen van de standaarden door de IASB en in de daarmee verband houdende internationale debatten. De Efrag verstrekt advies aan de Europese Commissie met betrekking tot de vraag of nieuwe (dan wel herziene) IFRS door de EU moeten worden goedgekeurd, op basis van de criteria van de IAS-verordening¹⁰, met inbegrip van het beginsel van het “getrouw beeld” en de vraag of deze standaarden bevorderlijk zijn voor het Europees openbaar belang. Daarnaast verricht de Efrag ook proactief onderzoek op het gebied van financiële verslaglegging.

In 2022 heeft de Efrag, naar aanleiding van een verzoek van commissaris McGuinness in mei 2021¹¹, haar organisatie en bestuursstructuur gewijzigd op basis van de aanbeveling van de bestuursvoorzitter van de Efrag. De Efrag heeft een pijler voor financiële verslaglegging opgericht die het oorspronkelijke mandaat van de Efrag voortzet, en een pijler voor duurzaamheidsverslaglegging, om ontwerpen van Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging (ESRS) te ontwikkelen die als technisch advies dienen voor de Europese Commissie, met het oog op de goedkeuring ervan als gedelegeerde handelingen door de Commissie. Wat de pijler voor financiële verslaglegging betreft, zijn acht Europese organisaties van belanghebbenden, voornamelijk branche- en beleggersverenigingen, en tien nationale organisaties voor het vaststellen van standaarden voor jaarrekeningen lid van de Efrag.

Met de nieuwe pijler voor duurzaamheidsverslaglegging heeft de Efrag haar ledenbestand voor duurzaamheidsverslaglegging uitgebreid met nog eens drie Europese organisaties van belanghebbenden en elf leden van maatschappelijke organisaties, waaronder ngo's, vakbonden en academische en consumentenorganisaties.

Na openbare sollicitatieoproepen en een transparante selectieprocedure heeft de Efrag op 13 april 2022 een Raad voor duurzaamheidsverslaglegging (SRB) opgericht, en op 25 april 2022 de Technische deskundigengroep inzake duurzaamheidsverslaglegging (SR TEG). Het eerdere bestuur van de Efrag werd de Raad voor financiële verslaglegging (FRB) en de voormalige Efrag TEG werd de Technische deskundigengroep inzake financiële verslaglegging (FR TEG).

Op 15 november 2022 heeft de Efrag, na voordracht door de Europese Commissie en in overleg met het Europees Parlement en de Raad, de heer Wolf Klinz, voormalig lid van het Europees

¹⁰ Zie voetnoot 4.

¹¹

<https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=/sites/webpublishing/SiteAssets/210512%2520Commissioner%2520McGuinness%2520to%2520EFRAG%2520on%2520sustainability.pdf>

Parlement, aangesteld als voorzitter van de FRB en de heer Patrick de Cambourg als voorzitter van de SRB. De heer Hans Buysse heeft de heer Gauzès opgevolgd als voorzitter van de administratieve raad van de Efrag.

In de statuten en het huishoudelijk reglement van de Efrag is bepaald dat de administratieve raad van de Efrag wat betreft de geijkte procedure (“due process”) verantwoordelijk is voor het toezicht op alle technische organen van de Efrag. Daarbij wordt hij ondersteund door een procedurele commissie, de Due Process Committee (DPC). De DPC van de Efrag begon zijn activiteiten in maart 2022 als onderdeel van de nieuwe bestuursstructuur met twee pijlers.

In december 2022 heeft de Efrag krachtens de richtlijn duurzaamheidsrapportage door ondernemingen¹² de opdracht gekregen om technisch advies te verstrekken over de Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging (ESRS-standaarden). Bij de ontwikkeling van de ontwerpen van ESRS-standaarden moet de Efrag de ontwerpen van ESRS-standaarden in overeenstemming brengen met andere internationale normalisatieorganen, met name de ISSB en het GRI (het Global Reporting Initiative).

3.2. ACTIVITEITEN VAN DE PIJLER VOOR FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

3.2.1. GOEDKEURING EN ONDERZOEKSACTIVITEITEN

In 2022 bleven de werkzaamheden van de Efrag op het gebied van financiële verslaglegging grotendeels gebaseerd op het werkprogramma van de IASB, het IFRS Interpretations Committee en de IFRS-stichting.

Voordat de Efrag een definitief goedkeuringsadvies uitbrengt over een nieuwe IFRS of wijzigingen in reeds bestaande IFRS die door de IASB zijn goedgekeurd, stuurt de Efrag (ontwerpversies van) haar schriftelijke opmerkingen aan de IASB en een ontwerpversie van haar goedkeuringsadvies aan de Europese Commissie. Deze robuuste geijkte procedure stelt belanghebbenden in staat hun mening te geven over de standpunten van de Efrag.

Wat de output betreft, heeft de Efrag in 2022 één definitief goedkeuringsadvies uitgebracht over de wijziging van IFRS 17 *Verzekeringscontracten* en IFRS 9 *Financiële instrumenten* “Vergelijkende informatie”, twee ontwerp-goedkeuringsadviezen over de wijzigingen in IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* “Leaseverplichtingen in een “sale and leaseback”-transactie” en over de wijzigingen in IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* “Langlopende verplichtingen met convenanten”.

De FRB van de Efrag heeft ook vijf definitieve schriftelijke opmerkingen en zeven feedbackverklaringen afgegeven, en daarnaast onderzoeksartikelen over de administratieve verwerking van cryptoactiva en betere informatie over immateriële activa gepubliceerd.

Daarnaast heeft de Efrag belangrijke lopende IASB-projecten die naar verwachting zullen resulteren in de vaststelling van IASB-standaarden die in 2024 of 2025 door de EU moeten worden goedgekeurd, nauwlettend gevolgd. Deze projecten omvatten *Financiële basisoverzichten*, *Administratieve verwerking van gereglementeerde activa en gereglementeerde verplichtingen*, *Informatieverschaffing over bedrijfscombinaties* en *Financiële instrumenten met de kenmerken van eigen vermogen*. De Efrag heeft in 2022

¹² PB L 322 van 16.12.2022, blz. 15.

uitgebreide outreachactiviteiten en rondetafelgesprekken georganiseerd, om vast te stellen of en hoe de IASB dacht dat methoden van administratieve verwerking zouden werken voor Europese deelnemers of toepassingsproblemen zouden opleveren. De Efrag heeft vervolgens de IASB geïnformeerd over problemen waarmee Europese belanghebbenden worden geconfronteerd.

Als teken van betrouwbaarheid heeft de Efrag het voorzitterschap gekregen van het International Forum of Accounting Standard Setters (IFASS) (voorheen bekend als National Standard-Setters). Het IFASS is een groep van nationale normalisatieorganen voor jaarrekeningen van over de hele wereld, plus andere organisaties die nauw betrokken zijn bij kwesties op het gebied van bedrijfsverslaglegging.

Via zijn Academic Panel en zijn Academic Network heeft de Efrag zijn samenwerking met de academische wereld versterkt.

3.2.2. PIJLER VOOR DUURZAAMHEIDSVERSLAGLEGGING

Op 21 april 2021 heeft de Europese Commissie een voorstel voor een richtlijn inzake duurzaamheidsrapportage door ondernemingen (CSRD) vastgesteld om de bepalingen van de richtlijn niet-financiële rapportage (NFI-richtlijn)¹³ te herzien en aan te scherpen. Het voorstel was een belangrijk initiatief van de EU-agenda voor duurzame financiering en is belangrijk om de doelstellingen van de Europese Green Deal te verwezenlijken. Het voorstel van de Commissie, waarover het Europees Parlement en de Raad op 21 juni 2022 politieke overeenstemming hebben bereikt, voorzag in de vaststelling van ESRS-standaarden in de vorm van gedelegeerde handelingen door de Europese Commissie, waarbij rekening werd gehouden met de ontwerpen van ESRS-standaarden die door de Efrag werden ontwikkeld als technisch advies, met gebruikmaking van een geijkte procedure, publiek toezicht en transparantie, en met de deskundigheid van de relevante belanghebbenden. De CSRD werd in december 2022 vastgesteld en gepubliceerd in het Publicatieblad¹⁴.

De projecttaskforce voor Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging (PTF-ESRS) is in 2021, op projectbasis, gestart met de ontwikkeling van ESRS-standaarden. Om aan de termijnen van het CSRD-voorstel te voldoen, is de PTF-NFRS begonnen met de ontwikkeling van de eerste reeks ontwerpen van ESRS-standaarden, parallel aan de wetgevingsonderhandelingen over het voorstel van de Europese Commissie voor de CSRD. Het doel was om de SRB van de Efrag tijdig consultatiedocumenten te verstrekken om een behoorlijke openbare raadpleging over ESRS-standaarden mogelijk te maken. Op 28 april 2022 heeft de SRB van de Efrag de eerste reeks van 13 ontwerpen van ESRS-standaarden voor openbare raadpleging¹⁵ gepubliceerd.

Ondersteund door het politieke akkoord over de CSRD in juni 2022 hebben de SRB en de SR TEG van de Efrag intensief gewerkt aan de afronding van ontwerpen van ESRS. De nieuw

¹³ Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn (EU) nr. 537/2014 betreffende duurzaamheidsrapportage door ondernemingen (COM(2021) 189 final).

¹⁴ Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen (PB L 322 van 16.12.2022, blz. 15).

¹⁵ <https://efrag.org/lab3>

opgerichte SRB en SR TEG van de Efrag hebben tijdens de openbare raadpleging van 30 april tot en met 8 augustus 2022 intensieve openbare bijeenkomsten gehouden en voorbereidende rondetafelgesprekken en outreachactiviteiten over concepten van ESRS-standaarden georganiseerd.

De Efrag ontving tijdens de raadpleging over ESRS-standaarden ongeveer 700 reacties van 19 EU-lidstaten en EER-landen, waarbij de meeste reacties uit Frankrijk en Duitsland kwamen. Er zijn enkele reacties ontvangen van belanghebbenden buiten de EU, waaronder Japan en de VS. Na de openbare raadpleging heeft de Efrag enkele belangrijke wijzigingen doorgevoerd: voor de meeste ESRS-standaarden werden de benadering van weerlegbare vermoedens vervangen door een materialiteitsbeoordeling, één horizontale ESRS-standaard werd geschrapt, het aantal openbaarmakingsvereisten en datapunten werd aanzienlijk verminderd en er werden enkele overgangsbepalingen met betrekking tot de verslaglegging over de waardeketen ingevoerd.

De SRB van de Efrag heeft op 20 november 2022 de eerste reeks van twaalf definitieve ontwerpen van ESRS-standaarden bij de Europese Commissie ingediend, die de Commissie op 31 juli 2023 heeft vastgesteld na verdere vereenvoudiging, verbeterde proportionaliteit en aanvullende geleidelijke integraties.

In november 2022 lanceerde de Efrag ook twee werkstromen over standaarden voor kleine en middelgrote ondernemingen (“kmo’s”). De eerste komt voort uit de CSRD om een vereenvoudigde standaard te ontwikkelen voor beursgenoteerde kmo’s, kleine banken en “captive” verzekeraars (samen “beursgenoteerde kmo’s”). De tweede werkstroom valt buiten het CSRD-mandaat en vloeit voort uit de behoefte van de markt aan een vrijwillige standaard voor duurzaamheidsverslaglegging voor niet-beursgenoteerde kmo’s en micro-entiteiten, om hen te ondersteunen bij ESG-verzoeken van banken of partners in de waardeketen.

Het team digitale rapportage (Digital Reporting Team) van de Efrag is in november 2022 ook begonnen met het implementatieproject van de XBRL-taxonomie. Het doel is om een volledige XBRL-taxonomie voor ESRS te leveren die digitale tagging van de ESRS-verklaringen mogelijk maakt en gebruikers van de verslagen in staat stelt machineleesbare ESG-gegevensverzamelingen te gebruiken, zoals voorzien in de CSRD.

3.3. TRANSPARANTIE EN VERANTWOORDING

3.3.1. TRANSPARANTIEVOORSCHRIFTEN

De Efrag heeft een transparante en openbare geijkte procedure. Bovendien heeft de Efrag sinds maart 2022 een DPC opgericht die de administratieve raad ondersteunt bij het toezicht op de naleving van de geijkte procedure en het huishoudelijke reglement door de FRB en de SRB van de Efrag. In deze geijkte procedure van de Efrag kunnen alle Europese deelnemers hun mening ter overweging aan de Efrag voorleggen. De procedure waarborgt dat de diversiteit aan Europese verslagleggings- en economische modellen en de meningen daarover worden meegewogen bij de standpuntbepaling van de Efrag, met name wat de goedkeuring van IFRS en de ontwikkeling van ESRS betreft.

Als onderdeel van de geijkte procedure gaat de Efrag over tot de bekendmaking van ontwerpstandpunten met het oog op het houden van raadplegingen, de uitvoering van

praktijktests en van andere vormen van effectbeoordelingen, de organisatie van outreachactiviteiten (waarvan sommige specifiek op gebruikers zijn gericht), het houden van enquêtes, de publicatie van de resultaten daarvan in de vorm van feedbackdocumenten, en de openbaarmaking van definitieve standpunten. De Efrag draagt bij aan de op feiten gebaseerde vaststelling van standaarden middels de uitvoering van kwantitatieve onderzoeken die input leveren voor de discussie over de schriftelijke opmerkingen en goedkeuringsadviezen van de Efrag. Kwantitatieve onderzoeken vormen een steeds belangrijker onderdeel van de onderzoeksactiviteiten van de Efrag.

De vergaderingen van het FRB en SRB van de Efrag, de FR TEG en SR TEG van de Efrag, en het Consultative Forum of Standard Setters van de Efrag (Efrag CFSS) zijn openbaar. De agenda's, de ondersteunende agendastukken en de samenvattingen van de vergaderingen worden op de website van de Efrag gepubliceerd. Sinds maart 2018 kunnen de vergaderingen ook online worden gevolgd en de opnames blijven enkele maanden online.

De Efrag houdt een openbaar transparantieregister bij, waarin de vergaderingen van de voorzitters van de FRB en SRB van de Efrag, de voorzitters van de FR TEG en SR TEG en de CEO van de Efrag zijn opgenomen.

3.3.2. VERTEGENWOORDIGING EN VERANTWOORDING

De Efrag streeft naar een goede geografische spreiding, een passende verdeling van professionele achtergronden en gelijkheid tussen mannen en vrouwen in de FRB en SRB, de desbetreffende technische deskundigengroepen, de werkgroepen en adviescomités en in de stuurgroep van het European Lab en de projecttaskforces. Er geldt een limiet voor het aantal leden met dezelfde nationaliteit dat zitting kan hebben in de FRB en SRB en de bijbehorende technische deskundigengroepen, en er zijn regels inzake professionele achtergrond en genderevenwicht.

De bestuursleden van de Efrag worden benoemd door de organisaties die lid zijn van de Efrag. Het genderevenwicht en de geografische vertegenwoordiging van de FRB en SRB en de bijbehorende technische deskundigengroepen zijn in 2022 verder verbeterd.

3.3.3. PREVENTIE VAN BELANGENCONFLICTEN

De Efrag voert een beleid inzake belangenconflicten ter ondersteuning van zijn taak van openbaar belang, dat op de Efrag-website wordt gepubliceerd¹⁶. De bestuursleden en personeelsleden van de Efrag ondertekenen jaarlijks een verklaring waarin zij hun onafhankelijkheid bevestigen.

3.3.4. CONTACTEN MET HET EUROPEES PARLEMENT EN DE LIDSTATEN

De Efrag woont regelmatig de vergaderingen van het Regelgevend Comité voor financiële verslaglegging (Accounting Regulatory Committee) van de Europese Commissie bij om onopgeloste kwesties te bespreken met deskundigen van de lidstaten, met name wat betreft de goedkeuring van IFRS.

¹⁶ www.efrag.org

De Efrag onderhoudt incidentele contacten met leden van het Europees Parlement. Op het gebied van duurzaamheidsverslaglegging heeft het Europees Parlement een team voor duurzaamheidsverslaglegging opgericht dat regelmatig samenwerkt met de Efrag.

3.4. DIVERSIFICATIE EN BEGROTING

Voor 2022 bedroegen de totale exploitatiekosten van de Efrag 11 miljoen EUR, met inbegrip van naar schatting 3,9 miljoen EUR aan bijdragen in natura gefinancierd door derden. De financiering lag 50 000 EUR onder de kosten. Van de ingehouden winst van de Efrag van 4,6 miljoen EUR eind 2021 werd daarom een verlies afgetrokken.

De ontvangen bijdragen in natura omvatten de tijd van leden van de FRB en SRB van de Efrag, de FR TEG en SR TEG van de Efrag (alleen de voorzitters worden betaald), evenals tijdelijke detacheringen bij het Efrag-secretariaat.

In 2022 heeft de Europese Commissie maximaal 60 % van de subsidiabele uitgaven van de Efrag gefinancierd. In 2022 bedroeg de subsidie van de Europese Commissie 3,97 miljoen EUR. Andere financiële bijdragen voor de financiële verslaglegging waren afkomstig van Europese organisaties van belanghebbenden (615 000 EUR) en van nationale organisaties van belanghebbenden (d.w.z. Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Zweden) (1 525 miljoen EUR).

Op het gebied van duurzaamheidsverslaglegging hebben Europese organisaties van belanghebbenden 248 000 EUR gefinancierd, nationale duurzaamheidsorganisaties 440 000 EUR en organisaties uit het maatschappelijk middenveld 54 000 EUR. Daarnaast heeft de Efrag 178 000 EUR aan ad-hocfinanciering ontvangen, onder meer van het Franse normalisatieorgaan, de European Contact Group, een Europese contactgroep van grote auditkantoren, en Accountancy Europe.

Ad-hocfinanciering en de afhankelijkheid van bijdragen in natura zijn geen duurzaam financieringsmodel dat in overeenstemming is met de activiteiten van de Efrag op het gebied van de vaststelling van duurzaamheidsstandaarden. Daarom zal de Europese Commissie voor 2023 de bijdrage van de EU optimaliseren binnen de grenzen van de EU-begroting en begrotingsregels door de exploitatiesubsidie op te splitsen in twee activiteitsubsidies voor activiteiten op het gebied van financiële verslaglegging en duurzaamheidsverslaglegging, met een aanzienlijk hoger medefinancieringspercentage voor activiteiten op het gebied van duurzaamheidsverslaglegging. Dit zal ertoe bijdragen dat aan de structurele financieringsbehoeften van de Efrag wordt voldaan.

4. PIOB

4.1. BESTUUR

De PIOB is het mondiale onafhankelijke orgaan dat toezicht houdt op het vaststellingsproces van internationale standaarden voor auditing, assurance en ethische normen, zoals geformuleerd door de internationale raden voor normalisatie: de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) en de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). De belangrijkste taak van de PIOB is ervoor te zorgen dat de IAASB en de IESBA de geijkte procedure volgen voor het ontwikkelen van standaarden en strategieën,

in overeenstemming met het kader van het openbaar belang. Het toezicht wordt uitgeoefend door middel van voortdurende waarneming en follow-up door de raad van bestuur van de PIOB en het personeel dat toezicht houdt op de standaarden die door de twee raden worden ontwikkeld.

In het kader van de uitvoering van de hervorming van de Monitoring Group¹⁷ in 2020 zijn de IAAS en IESBA overgeheveld naar een nieuwe juridische entiteit, de International Foundation for Ethics and Audit (IFEA), die onafhankelijk is van de International Federation of Accountants (IFAC). De IFEA is gevestigd in de Amerikaanse staat Delaware. De IFEA is sinds eind november 2022 actief en heeft een raad van trustees bestaande uit zes leden. De PIOB blijft opereren vanuit Madrid en benoemt vier van deze trustees, waaronder de voorzitter¹⁸.

De Monitoring Group, waarvan de Europese Commissie een van de leden is, controleert hoe de PIOB toezicht houdt op de procedure voor het vaststellen van de standaarden en benoemt de leden (waaronder de voorzitter) van de PIOB.

4.2. ACTIVITEITEN

De PIOB heeft beoordeeld en vastgesteld dat de IAASB en de IESBA bij de normalisatieactiviteiten effectief en met inachtneming van het openbaar belang een geïjkt proces hebben gevolgd, waaronder de goedkeuring van drie standaarden en het werkplan van de IAASB voor 2022-2023. Na de oprichting door de PIOB in november 2021 van de SSB-benoemingscommissie, werd de eerste cyclus van sollicitaties en benoemingen bij de IAASB en IESBA in 2022 afgerond. Deze commissie heeft haar aanbevelingen in de zomer van 2022 ingediend, die in oktober door de PIOB zijn goedgekeurd.

Op 7 oktober 2022 heeft de PIOB in Madrid zijn derde workshop van openbaar belang georganiseerd voor deelnemers die betrokken zijn bij duurzaamheidsverslaglegging, assurance, het gebruik van niet-financiële verslagen — met name de beleggersgemeenschap — regelgevende instanties en normalisatieorganen¹⁹.

Op 29 juni 2023 heeft de PIOB zijn 18^e openbaar verslag gepubliceerd, dat een volledig overzicht geeft van de activiteiten van de PIOB²⁰.

4.3. DIVERSIFICATIE VAN FINANCIERINGSBRONNEN

De financiering van de PIOB is erop gericht om zowel in theorie als in de praktijk zijn onafhankelijkheid ten opzichte van de beroepsgroep van accountants te behouden. De PIOB is sinds zijn oprichting in 2005 en tot en met 2010, toen het bij Besluit 716/2009/EG vastgestelde communautaire financieringsprogramma in werking trad, uitsluitend gefinancierd door de IFAC. Sinds 2010 is de EU de op een na grootste financier. In 2022 heeft de PIOB 2 191 120 EUR aan inkomsten ontvangen. De bijdrage van de EU bedroeg 350 000 EUR (of 15,97 %), terwijl de IFAC 1 392 754 EUR (of 63,56 %) heeft verstrekt, wat minder is dan het op grond van artikel 12, lid 3, van Verordening (EU) 2021/690 toegestane maximum van twee

¹⁷ https://www.iosco.org/about/monitoring_group/pdf/2020-07-MG-Paper-Strengthening-The-International-Audit-And-Ethics-Standard-Setting-System.pdf

¹⁸ Zie www.ethicsandaudit.org.

¹⁹ Zie <https://piobworkshop.org>.

²⁰ <https://ipiob.org/>

derde. Andere bijdragen waren afkomstig van de Internationale organisatie van effectentoezichthouders (Iosco), de Bank voor Internationale Betalingen (BIB), het International Forum of Independent Audit Regulators (Ifiar), de Britse Financial Reporting Council (FRC), het Zwitserse federale toezichtsorgaan voor de auditsector en de Commissie voor financieel toezicht van Taiwan, terwijl de Spaanse regering het kantoor van Madrid kosteloos ter beschikking stelt. Verdere diversificatie van financieringsbronnen blijft noodzakelijk en samen met de PIOB is de Monitoring Group op zoek naar andere sponsors om de financiering door de beroepsgroep van accountants, met name de IFAC, verder te verminderen.

5. CONCLUSIES

De EU-financiering was onmisbaar voor de drie begunstigden (de IFRS-stichting, de Efrag en de PIOB). Dankzij de EU-financiering heeft de IASB hoogwaardige IFRS kunnen ontwikkelen. De EU-financiering was ook essentieel voor de Efrag om het Europese openbaar belang te dienen door Europese visies op het gebied van financiële verslaglegging te ontwikkelen en te bevorderen en om Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging te ontwikkelen die als technisch advies dienen voor de Europese Commissie. Tot slot heeft de EU-financiering de PIOB geholpen om het openbaar belang te waarborgen bij de vaststelling van internationale standaarden voor controle op de jaarrekeningen.